

Auktorisoidun kääntäjän tutkinto 17.11.2012

Kielet ja käännössuunnat
Hepreasta suomeen

Koulutus (aukt3)

Toimeksianto

Laadi liitteenä olevasta asiakirjasta laillisesti pätevä käännös.

Lähde: <http://www.haaretz.co.il/opinions/1.1222187>

פניה עוז-זלצברגר: תנו להם עברית טובה

Käännöksen käyttötarkoitus

Käännetään kielitieteen laitokselle, joka järjestää suomalaisessa yliopistossa kieli-
politiikkaa käsittelevän kansainvälisen konferenssin.

Huom! Käännökseen ei kirjoiteta vakuuslauseketta eikä nimeä!

Käännettävä teksti sisältää 1993 merkkiä.

באחרונה התבשרנו, שמשרד החינוך רואה בביטויים "למגר" ו"מופלה לרעה" אתגרים לשוניים סבוכים מדי לתלמידי כיתה ח'. הגוף האחראי לעתיד החברה הישראלית שוב פסל ספר חדש ללימוד ההיסטוריה, הפעם לא מפני שמשרד החינוך העניק למחבריו מספיק-בקושי בציונות, אלא בעוון ציון טוב-מאוד, להלן טוב-מדי, בעברית. הספר, פסקו בוחני המשרד, "כתוב בשפה גבוהה", אשר "תקשה על תלמידים בינוניים וחלשים".

הלוואי שהציטוט שגוי. אבל אם כך אכן נאמר, יש להסביר למשרד החינוך, שהגיעו מים עד נפש. יש גבול לאפליה לרעה של העברית הטובה ולמיגור הזכות הבסיסית של ילד ללמוד את לשונו. יש גבול למנוס מאליטיזם ולחרדה מפני העלאת רף ותובענות. לא התלמיד הבינוני והחלש יוצא נשכר מדלדול הרוח. התרבות הישראלית היא שתכרע תחת קשיי התפישה של אי אלה ממונים, שבידיהם מפתחות הדור הבא לקנייני תרבותו.

הרי ילד, בכל גיל, ניחן ביכולת הנהדרת להבין דברים מהקשרם. כפי שקלט מהו "לייק" בפייסבוק, כך יוכל גם לתפוש מה פירוש המלה "ניגר" בשיר "דבש ניגר", למשל, אם קרא אותו בכיתתו לכבוד ראש השנה. נכון שהשיר העברי היפה הזה נשמע כיום גם למבוגרים רבים כמו סונטה של שייקספיר לדובר אנגלית ממוצע, אבל טוב שיש לנו שירים כאלה. והילדים, אגב, מסוגלים בקלות להקדים את המבוגרים בגלישה לאתר באינטרנט, שיסביר להם כל מלה ב"דבש ניגר".

דרושה יד מכוונת, כי לא הכל דבש בעברית של הצעירים, למרות חנה וכוח היוצר שלה. אין לי דבר נגד אזובים, בתנאי שיצמחו גם ארזים ביער. תרבות זקוקה גם למרד וגם לגחלת. שפה חיה ונושמת פועלת בה בעת במישורים רבים: עממי ורם-מצח, רגעי ועל-זמני. יש מקום למינימליזם ולאפוס, לדלות חומר ולריבוי רבדים, לאמנות רזה ולעושר ציטוט. כל זה טוב, ובעצם גם יפה. אבל למרבה הצער, לא לעירוב הזה כיוון הפעם משרד החינוך, אלא להנמכה סופנית של רף הלשון בישראל. הבוסים של מחנכי הילדים שלנו החליטו להסתפק בהישרדות.

לא מוכרת לי עוד תרבות בעולם, שמדיניות החינוך הלשוני שלה מושתתת על המכנה המשותף הנמוך ביותר. לא לזה התכוונו בוודאי האנשים הטובים בירושלים. לכן בקשתי שטוחה לפניהם: תנו לילדים העבריים שלנו, לחזקים ולבינוניים ולחלשים בעיני מוריהם, לקרוא ספר היסטוריה כתוב היטב. תנו להם טקסטים משובחים. דרשו מהם שקט, תבעו מהם מאמץ, והפתיעו אותם בעונג המוכר רק למי שהשכיל לרשת את העושר השמור לו לטובתו.